1874. VI. évfolyam. 147. szám. Szerda, julius 29.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve:
Egy évre 10 frt — kr. ¼ évre 2 frt 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ Egyes szám 10 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: *Főpiacz, Vecsey-ház földszint* a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben:
Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél.— Egyébütt a postahivatalok utján.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A DEBRECZENI BALOLDALI PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmű, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.
Bélyegdij: minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér“-en megjelenő közlemény öthasábos sorra 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugy szintén kéziratok sem adatnak vissza.

Előfizetési felhivás a „DEBRECZEN“

hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton megjelenő politikai lapra.

A „Debreczen“-re **augusztus 1-től** előfizethetni **egy hóra: 1 frt, két hóra** — aug.—szept. — **1 frt 70 kr**; évnegyedre 2 frt 50 kr, félévre 5 frtjával.

Programmunk marad az eddigi.

Felkérjük elvbarátainkat lapunk terjesztésére.

A „Debreczen“ szerk. és kiadóhivatala.

A tisztelt ház programmja.

*** Megszokott dolog, hogy mikor valakinek nincs kedve munkálkodni, akkor tervet készit a jövő teendőiről. Igy van a mi igen tisztelt képviselőházunk is.

Egyre másra szülemlenek a tervek, mikép boldogitsák honatyáink ezt a szegény hazát. Igaz aztán, hogy a jó tanácsokban nincs is hiány, csakhogy a tervek valósitása megy nehezen.

Ugy áll a dolog, hogy a képviselőház ez ülésszaka csak augusztus közepén rekesztetik be; e héten bevégződnék a választási javaslat tárgyalása, a mit a főrendiház csak a jövő hó elején kezdene meg az összeférhetlenségi javaslattal együtt. Ott hamar végeznek ez ügygyel, s már ugy látszik, hogy főuraink el is határozták magokat az érintett javaslatok változatlan elfogadására. Ennek megtörténte után, ha a tisztelt ház érdemleges ülést nem tart is, mégis augusztusban össze kell jönnie, hogy a szentesitett törvényczikkek kihirdettessenek, s azután foganatba vétessenek.

Hanem még a képviselőháznak, mielőtt tagjai szétmennének, más teendője is lesz. Nevezetesen a házszabályok azon pontját kell megváltoztatni, mely az osztálytárgyalásokról intézkedik.

A kormány — jobboldali lapok szerint — azt fogja inditványozni, hogy a tjavaslatok, melyek szakbizottságokhoz utasittatnak, ne tárgyaltassanak az osztályokban, hanem a szakbizottságok jelentését közvetlenül a ház vitassa meg.

Ez inditványt, mint a Napló értesül, helyesli minden párt s valószinü, hogy az minden hoszabb vita nélkül határozattá emeltetik; s ha ez megtörténik, a ház sok időt fog meggazdálkodni, melyet most a czéltalan osztálytárgyalásokkal pazaroltak el. Az intézkedés nagy előnyeit élvezhetni fogják már a legközelebbi őszkor is, midőn majd az adójavaslatokat szakbizottságok vitatják meg s ezek jelentése közvetlenül a ház elé fog terjesztetni.

Ime, mily szép tervek ezek!

Csak emberek kellenének aztán, a kik ezeket végrehajthatnák.

A „tisztelt ház“ mindent tervez, csak azt hagyja el, a mit az ülésszak befejezése előtt erkölcsi kötelessége volna tenni.

Nézetünk szerint, nem volna szabad a képviselőház ülésének berekesztetni addig, mig a nemzet soraiból érkezett kérvényeket legjobb meggyőződése szerint el nem intézi, s azokra kellő választ nem ad.

Méltán várhatná ezt meg a közönség, mely épen kérvényezésével adta annak csalhatatlan jelét, hogy még bizik a törvényhozó testületben, de ha az ily kérvényeket egyszerüen irattárba teszik, vagy feleletrevonás nélkül a kormány „bokros teendőinek“ halmazába dobják, akkor a ház épen nem növeli tekintélyét — s a bizalmat maga iránt.

Látjuk, hogy felveszik a teendők programmjába a házszabályoknak a tanácskozásra vonatkozó egyik szakaszát; mind helyén volna ez; de ha már a házszabályokhoz nyulnak, miért nem veszik figyelembe azon kérvényeket, melyek épen erre vonatkozólag, a rendesen távollevő képviselők ügyében beadattak?!

Valóban képtelenség be nem látni magának a háznak is, hogy botrányos dolog az, a mit a hanyag képviselők mulasztásaik által véghez visznek. Legtöbbször a nemzetnek legalább egyharmad része — ha nem több — nincs képviselve a törvények alkotásánál.

Igy pedig csak a ház tekintélye szenved csorbát, s a meghozott törvények iránt már előre csökken a tisztelet.

Gondoskodjék azért a ház legelőször is arról, hogy állitsa helyre a maga tekintélyét. Ez volna első teendő.

— **A királyi leirat** már megérkezett Karloviczra a szerb pátriárkhaválasztás ügyében, s ez megerősitést nem nyert. A királyi válasz ma olvastatott fel, s esetleg a második választás is megejtethetett.

— **Szerb komédia,** melyben a királyi biztos is játszik. Pétervároról e hó 27-ről távirják: Tiz napon át alkudozott Miletics hasonérzelmü román küldöttek segélyével Ivacskovics metropolitával; mivelhogy Ivacskovics elfogadja Miletics programmját, őt választják meg pátriárkhává. E közben Hueber udvari tanácsos Kiss titkára segélyével két nap óta Ujvidéken Mileticséknél csinál propagandát Ivacskovics részére, kinyilatkoztatván, hogy Ivacskovicsot magasabb helyen megerősitik pátriárkhai minőségében. Azonban kár a Mandics-Hueber-Mileticseknek előre örvendeniök: ez a közös győzelmük hajótörést fog szenvedni, mert Ivacskovics nem szerb, hanem román, igy tehát nem is választható meg szerb pátriárkhának.

— **A budapesti** egyetemen már folynak a rektor és dékánválasztási mozgalmak. Rektorjelöltek Lenhossék, Jendrassik, Bókai. A jog és államtudományi karban dékánjelöltek: Hoffmann Pál, Apáthi István és Kerkápoly.

— **Hivatalos.** Közmunka- és közlekedési magyar miniszterem előterjesztésére megengedem, hogy az eddigi ideiglenes magyar vasutépitészeti főfelügyelőség végleges kormányközeg jellegével szerveztessék, — annak főnökévé osztálytanácsosi ranggal és járandóságokkal Nagy János főfelügyelőt nevezvén ki; továbbá megengedem, hogy a kamatbiztositéki számvevőség a magyar királyi vasuti és hajózási főfelügyelőséggel egyesittessék. Kelt Ischlben, 1874. évi julius hó 21-kén. Ferencz József, s. k. Gr. Zichy József, s. k.

— **Panszláv mozgalmak.** A tótok nem akarnak nyugodni. A nyitramegyei panszláv papokat izgatják a közoktatásügyér iránt ellenállásra, hogy ne engedjék a znyói gimnáziumot. A pátronátusi gyülés aug. 6-kán lesz. Sz.-Mártonban, előbb egy nappal a tót Matica tart gyülést s itt végezik el, hogy szavazzanak?

— **Általános vasuti törvényt** dolgoztat ki a kormány Záhorszki Kálmán közl. ügyéri osztálytanácsos által.

Rójuk le adónkat!

Debreczen, jul. 29.

(**) Nincs semmi hang, mely tudatná, hogy a város tett volna valamit arra nézve, hogy augusztus második — mint a debreczeni csata negyedszázados évfordulati napja — illően, a város tekintélyéhez méltóan ünnepeltessék meg.

Pedig már csak kevés idő választ el bennünket ama naptól.

Még hála az égnek, többen vannak városunkban oly derék férfiak, kik a szabadságharczban ténylegesen részt vettek. Ha tehát oly elfásulttá vált volna már a jelenleg élő nemzedék, hogy a szabadságért elvérzett hősökről megfeledkeznék is, — meg kellene emlékeznünk ama napról az élő honvédek iránti tiszteletből is.

Hiszen az élő bajnokok látták, hogy mily mostohán bánt velök a törvényhozó testület; ők érezték annak fájdalmát, hogy mig a haza ellenségei nyugdijjal, kitüntetésekkel halmoztattak el, — tölök, kik a nemzetért, a hazáért küzdtek, még az erkölcsi elismerés is megtagadtatott.

Kell tehát, hogy az alkalmat megragadva, kimutassuk, hogy tudjuk vitézségöket, hazaszeretetöket méltányolni.

Távolról sem kétkedünk, hogy Debreczen város közönsége tömegesen fogja meglátogatni a hősök sirjait, hogy lerótja emlékök iránt a kegyelet adóját.

Ugyde — tudomásunk szerint — még senki sem vállalkozott arra, hogy a tartandó ünnepély sorrendét elkészitse; holott kell, hogy a kirándulásban összhang, egység legyen.

Erre nézve mi azt vélnök jónak, ha a honvédegylet bizottmánya kezébe venné a rendezői szerepet; értekeznék a dalárdával a teendők iránt s megállapodásait idejekorán hozná nyilvánosságra.

Mi pedig polgártársak, emlékezzünk meg ihletett lélekkel az elhunytakról, s az ügyről, melyért elvérzettek.

Rójuk le adónkat!

— **A jezsuiták öröme.** Auerto Montiban (Chili) a jezsuiták az ott ujonan épült templom számára egy oltárképet festettek, mely a pokol tüzét ábrázolja. Eben a gyehenna-tüzben ég három alak: Vilmos császár, Bismarck és Falk német kultusminiszteré. A lángok különös gonddal vérvörösre vannak festve.

Vidéki élet.

Balmaz-Ujváros, 1874. jul. 27.

Egy szerencsétlen hullát talált folyó hó 21-én a temetőben lakó csősz, a mely minthogy nem mélyen volt elásva, az éhségtől gyötörtetve levő ebek kikaparták és a fél kezét és fél lábát, csaknem már egészen elrágták; orvosi vizsgálat folytán 5—6 hónapja, mióta a földben volt. A személyleirása kihirdettetvén, bizonyos jegyekről megösmerték, a hozzá tartozók a hullát; kisült, hogy egy jeles tolvaj volt az illető, névleg „Curimai“ (Kurimai) a fején levő nagy ütés azt mutatá, hogy fejszefokkal volt megütve, hihetőleg hozzá hasonló jómadár müve volt, a ki félt, hogyna Curimait elfogják, őt is utóléri „a büntető igazság sulyos keze.“ . . .

Papp Lajos,

H.-Vámospércs, julius 27.

Hat hét óta nem látott határunk esőt. S e miatt mindinkább-inkább fonnyadt tavaszi veteményünk, s dus legelőnk csaknem kiégett. Reményünk napról-napra fogyatkozott, ugy hogy már a kétségbeesés határánál állottunk. Ily nyomasztó helyzetünkben gyakran fohászkodtunk az egek urához, hogy jóltevő esőjével öntözze meg a kiaszott föld szinét; de bár olykor mutatkoztak is láthatárunkon a reményt élesztő felhőcsoportok, a feltámadt szél által tova sodortattak. Azonban a mult vasárnap az urnak házában összegyült nép, siralmas énekben és buzgó imában ismét felkiáltván az égre, meghallgatást nyert könyörgésünk esedő szava, és a felhők tornyosodni kezdvén egünkön, délután 4 óra tájban, megeredtek — szemkápráztató villámlás, iszonyatos menydörgés és csattogás közben — az egek bezárt csatornái, és szomju földünk megázott a megelégedésig. Ezen óhajtva várt eső következtében szemlátomást ujul minden, a rekkenő meleg eltünt, levegőnk megüdült, elalélt reményünk éledni kezd, tengeri és kolompértermésre, melyet már szinte elvesztettnek gondoltunk, számolhatunk, s igy szükségnek, inségnek nem nézünk elébe.

Midőn azonban e bennünket örömlángokra hevitő örvendetes eseményt tudomásra juttatom, fájdalom, hogy soraimat egy szomoru történet felemlitésével kell berekesztenem. Ugyanis, vasárnap este alig hogy megállott az eső, hirtelen az a hir terjedt el városunkban, hogy egy lakos-társunk áldozata lőn a villám leütésének. E rémhirre elöljáróink közül többen kimenének a hely szinére, és a hirt megvalósultnak találták. E szerencsétlen társunknak neve S. Szabó Sándor 29 éves, tartalékos szakaszvezető katona, ki vasárnap délután feleségével együtt — felkérve segitségül egy közeli rokonának szekerét is — kiment a nagy-létai ligetre, valami dézmarozst haza hozandó; azonban a vámospércsi határban az eső utólérvén, megállapodtak, és hogy meg ne ázzanak, a gabnakévékkel megrakott szekér alá ültek. Ámde csakhamar dördült az ég, majd lecsapott a villám, és a fentnevezett férj élettelenül dőlt mellette ülő neje ölébe, a nőt is érinté, bár kis mértékben, a villám sujtó ereje, minek következtében hozzá járulván a szörnyü ijedtség, most ágyban fekszik, keseregve férje véletlen haláláu, csak 3 évig és 7 hónapig tartott házasélte boldogságának lerombolta tásán. Ugyanezen villámleütésnek 5 db. ló is lett áldozatja. Szerencsétlen atyánkfiának hült tetemeit, ma délután 5 órakor kisértük, a nagy számu tisztelgők igazi részvéte között, az örök nyugalom helyére. — Béke poraira!!*)

Sarkadi Nagy Zsigmond,
ref. lelkipásztor.

— **A kisbéri ménlelep** szerencsés a mének vásárlásában. Cambuscan-t két évvel ezelőtt vették meg lord Stamfordtól 60,000 forintért, s két idényen át használták fedezésre, 400 frt bérért egyszeri fedezetre. Most e mének Camballo nevü 2 éves fia, hasonlóan mén, az angol gyepek legkedvenczebbje, s a többi 2 éves versenyzőt könnyen legyőzte Ascotban. Ugyancsak Cambuscan 3 éves fia Cambyses szép sikert aratott Angliában. Cambuscánnak ménértéke most fiainak győzelme után tetemesen emelkedett, valószinü, hogy most ezt is szivesen visszavásárolnák az angolok sokkal magasabb árért. Példa erre Buccaneer, mely 8 év előtt körülbelül 40,000 forint értékért hozatott Angliából, s két évvel reá — csikóinak győzelmei után — 150,000 forintért akarták Angliába visszavinni.

Egy század nyomora.*)

Dr. Fekete Lajos kisujszállási orvostól.

Az 1603-dik esztendőnek kezdetében felette elhatalmazván az éhség, elhatalmazottt a döghalál is, (hunger typhus) melynek szörnyü voltát meg lehet itélni onnan is, hogy csak az egy Segesváron 700 koldusnál több holt meg s temettetett el a város költségén, kik oly feles számmal gyültenek oda, hallván ott valami gabonának lételét. A városiak közül pedig megholtanak két ezeren; hasonló sorsa volt a többi városnak is Erdélyben. (Haner Historia M. S. ad ann. 1603.) Hozzá járul e csapásokhoz, hogy az oláh vajda Radul is betört Erdélybe pusztitani, . . . de elüzé a hallatlan éhség és inség, a lakosoknak nagy része, kiket a Básta s Mihály vajda fegyvere, vagy döghalál, vagy az éhség le nem ölt, kik megmaradtanak is életben, a hazánkban nem maradhattanak, hanem sokan elbujdostanak a török földére, Magyar, Oláh, Lengyelországba, hogy magokat megtarthatnák, . . . annyira elpusztultak a szarvasmarhák, hogy tiz faluban sem lehetett egy ökröt, vagy tehenet találni. Sőt egész Udvarhelyszéken, mely különben barommal bővelkedik, egy bikánál több szarvasmarha nem maradott vala. Az emberek magok vonták az ekét, . . . a két kerekü talyiga, vagy szekér, melyeket az emberek akkor gondoltak ki a szükség miatt, akkor nevezetett Básta szekerének. — Oly nagy gabonaszükség volt, hogy Segesvárt 10 frton, Beszterczén 24 ft, Kolozsvárt 50 frton elment vékája a buzának, végre 25 aranyat is megadtak érte, ha találtak. (Kazy histor. hungar. 16. 17. lap.) Következett a szükségből a szörnyü éhség az országra, melyhez hasonlót keveset olvasunk a históriákban. Mert fertelmes állatoknak, megdöglött ebeknek, macskáknak megételére kényszeritette a szükség az embereket, a csillánt megfőzték, korpázták, ha kaphatták, megették, az ablakokról a lantornát levonták, szijjakat egybevegdalták, áztatták, ha mi táplálásra valót találnának bennek. Sőt a természet ellen való dolgokra is vetemedtek, mert az akasztófára sententiáztatottakat megették; de az türhetőbb dolog volt, az igen irtózatos, hogy az atyák és anyák gyermekeiket megölték, és azokkal táplálták életeket . . . Egy oláhné Enyeden gyermekét megfőzte, és megette; másik Szeben körül hat gyermekét ette meg, mely kitudódván, mindenik megbüntettetett. Találtatott olyan, a ki vele egy méhből született hugát megölte, egy részét megette más részét pénzen eladta. Találtatott egy elpusztult faluban valami holt ember mellett, kinek egyebe nem volt csontjainál, a lábfejénél ülve egy kis gyermek, a ki azt mondotta, hogy azok az ő anyjának csontjai, kit ő, és az ebek ettek meg. A brassóiak örök emlékezetre, hogy arról a maradék soha el ne feledkezzék, vertenek egy pénzt, melyre latinul ez volt irva: Elül hátul gonosz, valanára isten, kegyelmezz meg Erdély utólsó veszedelmének. (Köleséri S. Auraria Romano Dacica 169 lap.)

1608-ban Bátori Gábor kormányzata alatt Erdélyországban — ujra ragályos nyavalyák dultak.

1613-ban Pozsonyban a pestis dult, melynek emlékére Szent Háromságoszlop néven a polgárság oszlopot emelt.

1620-ban Bethlen Gábor seregében a morvák és sléziaik dög miatt nagyon halának Pozsonynál. ugyanannyira, hogy el sem győzik vala temetni őket.

1621-ben az egész országban pestis pusztitott, csak az egy Debreczenben 2000-en haltak el benne.

1622-ben „éhség és döghalál hallatlan szörnyü nagy vala, a minémü ennek előtte, talán soha Magyarországban nem volt, kit az ő iszonyuságának szörnyüsége miatt le se merek irni, mert nem is hinnék el az utánnunk

*) Ugyancsak V.-Pércsről már tegnap közöltünk e dolgokról rövid tudósitást, de azért nem vélték érdekelnennek a szomszéd községből e részletesebb leirást is közétenni.

Szerk.

*) Mutatvány szerzőnek „A magyarországi ragályos és járványos kórok rövid történelme“ czimü sajtó alatt levő müvéből. E részletet a szerző szivességéből közöljük.

A „DEBRECZEN“ tárczája.

AZ ÁLDOZAT.

— Történeti beszély. —

Kállay Istvántól.

(13. folytatás.)

— Földi boldogság, szerelem, jólét, — folytatá Umer — előtted mit sem érnek? Én kiragadlak e mindkettőnkre nézve válságos helyzetből, a szerelem minden jeleivel halmozom vágyaidat; ha gazdagság kell: gazdaggá tehetlek; ha kényelem kell: oly kényelemmel övezem jelenléted, minőt csak Egyptom királyai adhattak; ha magány, elvonultság kell: oly menhelyről gondoskodom, hol nem fedezhet föl emberi roszakarat; ha a nyilvános élet erény-gyakorlataiban gyönyörködöl: jer, minden esetben kielégitem vágyaidat, csak egy jóltevő mosoly szülessen ajkadon számomra, csak egy bizalmas szóval mondd: követlek!

— Hah! — riada, egész erővel bontokozódva le a dobogó kebelről — ismétlem, megvetlek; megvetlek nemzet és hittagadásodért, megvetlek ingatag jellemedért, meg önmagadért!

— Elég! — mond a holthalványnyá sápadott Umer — vess egy futó pillantást azokra, kiket legjobban szeretsz, a következmény fogja megmutatni: én szeretlek-e hivebben, vagy azok? Én áldoztam éretted hazát és hitet s te épen ez oldalról támadod meg s kicsinyled áldozatomat. Jól van, keserüen fogsz egykor e bántalomra, e hozzád nem illő méltatlanságra megemlékezni!

A fájó szív mély keservével távozék Umer a teremből, magára hagyva a megbántott leánykát, kinek gondolatai Salamon emléke körül öszpontosultak, mint méhraj az anyaméh körül.

Nem birt azonban Umer messze távozni, jól esett a közelebb lefolyt viharos jelenet egyes morzsáin rágódnia lelkének, ha reménye horgonyát egy jóra magyarázható szó talajába vethetné. Nem birt messze távozni; a kárpittal elválasztott mellékterem kerevetére vetette magát, legalább hadd hallja a leányka ingerültségi sohaját, vagy mozdulati neszét!

Akár a természeti, akár az erkölcsi világban az, ami közvetlenül van, csak egymás fölött bir előnynyel, de magára nézve hibázik benne a teljes függetlenség, az épegység. Ez aztán annak oka, hogy a szellem a véges világban, a közvetlenül meglevőben, nem találja föl magát, szabadsági ösztönének magasabb regiót keres, és e magasabb regio: az ideál.

Ily ideála volt Áza szellemének Salamon, kiről azt hitte, hogy nem fog vele többé találkozni e földi életben, miután a haza, a nagy veszélylyel járó futári kötelességet bizta rá. Ez eszmény iránti lelkesülés még nagyobb idegenséget nemzett a kinálkozó biztos és a bizonytalan jövő iránti különbségtétel végeredményéhez.

Áza a lefolyt jelenet hatása alatt egyedül maradva, nem tudta, ébren van-e, vagy álmodik? Mig az Umer ajkáról elhangzott fenyegetés élénken viszhangzott füleiben, addig a Salamon személyéhez kötött boldogság képzelme, enyhes derüvel sugározta be lelkét.

Ő nem álmodik, mert az álomhoz alvás szükséges. A csecsemü nem álmodhatik, mert még nincs föltámadva lelkében az érzékelt tárgyak képe. Általgyiságot láthatunk az álom idején csupán; ő szigoru helyzetéből elsejteni törekvék a valót. Ébren sem volt, mert e pillanatban hiányzék szelleme itészi ereje. Ha szükséges a léleknek, hogy meg legyen rakva küldolgok formáival, bizonynyal azon tárgyakat termi meg, melyek legjóltevőbben hatnak a képzelet utján. A képzelet, vagyis képzelgés éjjeli állapota a léleknek; ismer valami fonalat, mely gondolkodással határos, és nem engedi, hogy mint álomkép összevissza mosódjék délibábképletkint, hanem határozott irányban törekszik a nyugtatólag mosolygó végczél felé.

Nyugtató végczél volt képzelme előtt Salamon alakja, kinek egy tekintetére, mint napvirág a fény és meleg e forrására, igaz vonzalommal nyitá meg szivét. Ha vészes tengerhullám volna szerelme, mégis ölébe dobná kétkedés nélkül élethajóját.

Gyakran, amit a képzelet prizmáján a lélek sejtelme átsugároz, hó vágyunk s ugyvélt boldogságunk beteljesül. Aki igazán akar, igazán czélt ér. Áza képzelgését is félbe szakasztá a való gyönyöre, mert a selyem függönyök suhogása előtt Salamon szeretett alaka bontakozódék elő. Itt a boldogság paradicsoma készült szerelmi élvekkel kinálkozni, mig a kárpit mögött Umer lázongó szivében a pokol kárhozata lángolt.

— Oh, mily boldogság, — mondá a belépő Salamon — hogy egyedül talállak, édes Áza! nem sokára a hadsereget kell követnem, lehet, talán nem fogom többé látni angyali arczodat, azért jövék most, hogy kijelentsem előtted szivem legtitkosabb érzetét, kitárjam keblem legdrágább kincsét, forró szerelmemet.

— Megvallom, vártalak, — viszonz a leányka — képzeletem előtt lebegtél s ime, isten megengedte, hogy távozásod előtt még lássalak.

— Föltehetted-e rólam, hogy a sereghez csatlakozásom előtt ne kivántam volna veled szólani? midőn egyetlen reménye te vagy szivemnek. A virágos parti meder nem öleli hivebben játszi csermelyét, nem a szines szivárvány kéklő égboltját, mint boldog szerelmem kebledet. Föltehetted volna-e, hogy bucsuüdvözlet nélkül hagynálak el, a veszély szigoru napjaiban?

— Az ég áldása ölelje törekvésedet, fedezzen oltalmával, hazánknak teendő szolgálatodban! Én imáimban kérni fogom a mindenhatót, hogy vezessen vissza atyámmal együtt, éperöben.

— Ne távolits el magadtól ily hidegen, szeretett Ázám, midőn szivem legnemesebb érzetével közeledem hozzád, óh mondd, hogy szeretsz, hadd bizonyosodom meg életem ragyogó czélja: szerelmed felől! Nyujtsd ide szép kezed, jeléül igaz vonzalmadnak! — Miközben bársony-puha kezét ajkához szoritá. A leányka nem fojthatá többé vissza áradozó szivérzetét, Salamon dobogó keblére nyugtatá hevülő homlokát.

— Hiszen szeretlek szivem egész melegével, életboldogságom szép jövőd napsugaribban olvad fel, a kivivandó béke áldásai megérlelik számunkra is a földi örömek gyümölcsét.

(Folyt. következik.)

(szabolcs-hajdukerületi) zászlóalj pénteken Nagy-Kállóban a lőében agyonlőtte magát.

arczaginői szörny, ki férolta s husát kifőzte stb. mint anleztük, a törvényszék által kötél ítéletetett, s ezt mindkét felsőbb en hagyá, de a király kegyelemg tartó fogságra enyhité azt.

hészeti kiállitás tartatik sztus 28—30-ik napjain Magyarjutalom osztatik ki 10, 6, 4, 3, 10, és három 5 ftos dijjal; szoklevelek és méhészeti esz-

zonyi lázongás. Karagyena gyző hivatalától felfüggesztetett, gyhatóság által mégis csak visz-. E miatt körülbelől 200 nő öszeprüvel, szénahányó villával és jegyzőt falujokból kiüzték. Az en vizsgálat indittatott, és már is van.

lovszki Gusztáv váltóhamisia fővárosi tövényszék előtt a tárkezdetett meg, de az ügy elha-

skeméten 50 hold erdő leéa ismeretlen.

zelebbi vihar a pestmegyei n nagy kárt okozott.

ozsvárt irói és müvészi kört ni. Az eszme szép.

za Lökön e hó 17-én nagy f. templom is leégett.

ásárhelyen a harangozó a kötötte fel magát.

agyar államjavakról Ghyczy olgozott ki, melyben több javas-

kszádi fürdőben aug. 15-én ni.

ékésmegyei dalárünnepély a jövő 1875-ik évre halasztatott.

lán gyujtogatnak. S ez iránt vtelen" fenyegető levelek érkezvhoz.

sán Korach joggyakornok egy étszer lött dr. Grosz Armin ügyczombját találta. Ok erre az, t a lányt jegyzé el, a kit Kroach

kistormási asszony a ferje hidegen nézte. S a nő lucsászott a kutból, s most folytata képzelhető „boldog“ családi

s án husz mázsás svájczi bikát gy 15 mázsás tehénnel Bécsbe

erkesztő s kiadótulajdonos:
AH KÁROLY.
Főmunkatárs:
TVÁRI KÁROLY.

ési hirdetmény.

zeni ipar- és kereskedelmi bank rószéről ezennel közhirre tétetik, z alábbi számok alatti zálogleves különböző időkben tejárt összekézi zálogoknak a társulat alapS a értelmében eszközlendő nyilvá. f. 1874. évi augusztus 10. napjára kitüzetvén, arra a t. arvereni z intézet helyiségében tisztelettel

összeg:	Lejárat:
40 ft	1873. aug. 1.
50 ft	„ jul. 19.
100 ft	1874. febr. 28.
80 ft	1873. aug. 1.
80 ft	1873. máj. 11.
40 ft	„ szept. 22.
80 ft	„ jun. 16.
80 ft	„ april 19.
140 ft	„ april 22.
80 ft	„ máj. 1.
55 ft	„ szep. 21.
80 ft	„ aug. 15.
100 ft	1874. febr. 19.
80 ft	1873. jul. 15.

n. 1874. jul. 22.

ipar- és kereskedelmi-bank

cz. Sesztina.

415 2—3

ési hirdetmény.

zeni kir. törvényszék, és debrebiróság hivatalos helyiségein ösza. 2 lépcsőház előszobával, és fo 814 négysz. öl falterület apróbb kétszeri kimeszelése árlejtés utján tandó, — felhivatnak azok, kik tot elvállalni kivánják, hogy a ék hivatalos helyiségén folyó évi lután 3 órakor tartandó árlejtésen g.

égvetés, és a feltételek addig is a zék irodaigazgatójánál megtekint-

en, julius 22. 1874.

Ferenczi Alojz,
h. elnök.

következendő emberek" irja Pethő Gergely magyar krónikájában.

1624-ben a döghalál ismét megujulván, Debreczenben megint nagy pusztitást okozott; e pestis dult folyvást még az 1625 és 1626-dik évben is, a császári hadsereg Nagy-Szombatnál döghalál miatt 25,000-et veszite a németekben.

1628. Pécsett és a szomszéd helyeken uralkodik rettenetes döghalál mindszentnapjától fogva Sz. Gergely napjáig.

1632-ben Pozsony, és Nagy-szombat vidékén pestis uralkodott.

1633-ban „Magyar és Erdélyországban nagy döghalál hatalmaskodott." Ugyanezen évről irja a Debreczen városi jegyzőkönyv nov. 21-ről: „minthogy a nagy hatalmu Isten haragja nemcsak a város ellen, hanem az egész ország ellen felgerjedett, és a dögvész mindenfelé dühöng, tetszett a tanácsnak, hogy a citera, mindenféle zene, istentelen dalolás, és táncz megszüntettessék."

1638-ban a nagy szárazság miatt nagy szükség támadt.

1644-ben „nagy döghalál uralkodott Magyarországon."

1645. Ebben és a következendő esztendőkben Illyriumban, azaz Dalmácziában, Tóth és Horváthországban rettenetes földindulatok és döghalálbetegségek uralkodtak, nagy károkat tevén. Ugyanezen évről 1645. aug. 16-ról irja Draskovics Miklós főur (Századok. 1873. 578-ik lapon,) hogy Czellben, Bruckban is pestisben halnak.

1654-ben ujra pusztitott a pestis, a Lengyelországgal határos részeken kezdődvén, hol az elmult évben nagy éhség és pestis uralkodott. A ragály korlátozása ellen a királyaink időről időre számos utasitást adtak, s kiadott fertőzési rendszabályaikban (Infektions ordnung) a tudománynak a pestis tárgyában koronként tett pozitiv vivmányai figyelembe voltak véve.

(Vége köv.)

A hadügyér tervei.

— Lapszemle. —

Tegnapi vezérczikkünkben már fejtegetők Koller hadügyér legujabb terveit. A lapok közül néhány már szólt ahoz tegnap, közöljük röviden azok észrevételeit.

A „Hon" igy nyilatkozik: Báró Koller, az uj hadügyminiszter, kinek sikerült némileg jobbra hangolni a kineveztetése körülményeiből reá háramlott rosz véleményt az által, hogy a hadifelszerelések tárgyában felbontotta az alkudozásokat a Skene-konzorcziummal, s ezzel két ország érdekének tett eleget: ugy látszik, már megsokalta a jó irányban aratott elismerést s oly dolgokra készül, melyekből világosan ki fog tünni, hogy ő a szurony embere, semmi egyéb s az alkotmányos fogalmaknak még csak sejtelme is idegen tőle. — Legujabb tapogatódzásával szemben; mit mondana ahoz a közvélemény, ha az 1868. XL. t. cz. szellemével és szavaival ellenkező amaz intézkedést léptetné életbe rendeleti uton, hogy a tiszti vizsgát letett egy éves önkéntesek ne neveztethessenek ki tartaléktisztekké, csak mozgósitás esetén s akkor is csak a „Berufs"-cadet-ok után következzenek? Ezzel szemben már a jobboldali lapok is határozott ellenzéket képeznek.

A „Napló" szerint a mit a hadügyér tervez, az nem fejlesztése a hadsereg reorganizácziója szempontjából letett 68-diki alapnak, hanem visszatérés a 68. előtti rendszerhez, mely Sadovához vezetett. Fájlaljunk, mond a Napló, mélyen fájlaljuk e tervet. A közös hadsereg barátai lévén, arra törekszünk, hogy ez közelebb hozassék a nemzethez; hogy minél inkább kifejlődjék az érdeksolidaritás a nemzet és a hadsereg között. Ennek egyik eszköze az egy évi önkéntesek intézménye, mely a nemzeti intellegenczia nagy részét a hadsereg tisztikarába olvasztja. Az ellenkező áramlat csak a katonai bureaukrácziának kedvez; — de ez az áramlat nem a miénk. Mi nemzeti néphadsereget akarunk; Koller hadügyminiszter mint látszik, egy katonai kasztot, holmi soldateskát tervez. A magyar delegáczió ily czélra bizonyára nem fog megszavazni egy fillért sem, s ha Koller hadügyminiszter egy nagy alkotmányi konfliktust nem akar előidézni, legjobban cselekszik, ha szerencsétlen tervét a lomtárba dobja.

A „P. Lloyd" a hadügyminiszterium köréből megjelent közleményeket arra magyarázza, hogy a hadügyér emelni akarja a hadügyi budgetet s megjegyzi, hogy erre ugyan végtelen szerencsével választották meg az időpontot; a politikai körök még most sincsenek megnyugtatva azon ép oly meglepő, mint alkotmányos szempontból indokolhatlan változás iránt, mely a közös hadügyminiszteriumban végbement; a rögtöni változás jelentősége s a kellemetlen benyomás nincs eltörölve, melyet gyakorolt a delegáczióknak a hadügyér tulságos követeléseivel szemben tanusitott előzékenységük. És a hadügyér már is alig leplezett igényekkel lép a nemzet anyagi ereje felé, már is azt iparkodnak megértetni, hogy az uj hadügyér még sokkal nagyobb mértékkel méri a hadsereg szükségleteit. Bocsánat — mondja a „P. Lloyd" — de erre jókora ügyetlenséggel választották meg az időt, azért azonban hálával tartozunk, hogy a titkos terv oly korán lett feltárva, legalább meg nem lepnek.

A „Pester Journal" igy szól: Most tehát csakugyan tudjuk, honnét fu a szél, hova akarja vinni a hadsereg szervezetét. Egyszerüen arról van szó, hogy a védelmi alkotmány, melyet a monarchia két felének parliamentjei megszavaztak, melyet a korona szentesitett, melynek az egyéves önkéntesekre vonatkozó határozmányok ugy, amint eddig végrehajtattak, integráló részei; — lényegileg megváltoztatassék.

Ausztria.

A feistriczi vizkárosultak részére a császár 1000 frtot adományozott.

Rothschild Anselm báró e hó 27-kén megszabadult köszvényétől, de életétől is, melynek folyama alatt összegyüjtött millióit többé nem szaporithatja. Ez ember volt az osztrák pénzpiacznak 1848-tól 1867 ig a legzsarnokabb egyedárusa, sőt pénzmüveleti hatalmát még a külföldön is képes volt érvényesiteni. Mióta az osztrak kormány az absolutizmus terét oda hagyta, a Rothschildegyedárusság is háttérbe szorult, de a zsiros koncz elvesztése miatti boszszujában el is követett mindent, hogy a csakugyan még ma is érezhető pénz zavart előidézze.

— **Szomoru családi jelenet.** — Kuns Wenzel szabó-segéd Becs egyik külvárosában e hó 26-kán este tökéletes részeg állapotban ment másod emeleten levő lakására; nejét a konyhában fahasogatással elfoglalva találta, az annak kezében levő fejszét kiragadta és agyonütéssel fenyegette. A megrémült nő segélykiáltására összeszaladt szomszédnők egyikének sikerült a dühös részeg kezéből a fejszét kiragadni; ugyan akkor elkezdett édes anyja után orditani annak 2 és fél éves fia, mire a részeg apa még bőszültebb lett: a nőket szobájából kilökte; majd zseb kését előrántva, fiának mellébe döfte és azt az ablakon át kilökte, maga pedig utána ugrott és a csatornafolyóba esett. A gyermeknek állkapczája és több oldalbordája eltört, életéhez semmi remény nincs. A szerencsétlen részeg apának ballába eltört és fején oly sulyos sebet kapott, hogy életben maradásához alig van remény.

Külföld.

— **Francziaország.** A párisi bibornokérseknek azon kibocsátványát, melyben az olasz kormányt megtámadja, a franczia lapok határozottan roszalják. A nemzetgyülésben mult héten csütörtökön és pénteken történt szavazatok miatt rendkivül nagy ingerültség van az országban. A köztársaságiak a feloszlatás iránti javaslatot még e héten tárgyalni és keresztülvinni óhajtják; a másik részről a szünetelést két hónappal rövidebb időre kivánják kitüzetni.

— **Spanyolország.** A karlisták iránti rokonszenvezés miatt 45 egyén elfogatott, kik közt több pap és nemes találtatik. Barcellonában és Geronában véres ütközet volt, melyben a karlisták keményen megverettek. A Manilla-vadászok két század karlistát, mivel magokat megadni nem akarták, legyilkoltak. Több falu a karlisták segélyezése miatt felperzseltetett.

— **Németország.** Baden-Badenben a hirlapirók gyülést tartottak, melyben egyhangulag elhatároztatott a hirlapirói egylet felállitása, és pedig az elöregedettek segélyintézetével egybekapcsoltan. Továbbá a jogtalan utánnyomatásra vonatkozólag szabályok állapittattak meg.

Janiczewszky püspök börtönbüntetésének kiállása végett elfogatott s kitüzött helyére kisértetett.

— **Érdekes pör áll a** berlini városi törvényszék előtt. Tényálladéka következő: egy oda való gyárigazgatónak, ki typhusban betegedett meg, az orvosok vérbeömlesztést tanácsoltak; mire az igazgató azon gyárban alkalmazott fiatal munkást rá vett a szükséges vérquantum oda adására s ezért neki állitólag 100 tallért igért. A vérbeömlesztési operácio végrehajtatott ugyan, de nem használt semmit, mert az igazgató mégis meghalt. Miután az elhunyt igazgató örökösei csak 10 tallért fizettek az illető munkásnak a vérveszteségért, a munkás a megigért összeg többi részéért pört inditott. Most kiváncsian várják, mi lesz vége?

UJDONSÁGOK.

* **Révész Bálint** püspök és Tóth Sámuel egyházkerületi főjegyző holnap utaznak el Hódmezővásárhelyre, a hol a liczeumban tartandó érettségi vizsgán s az iskola másfélszázados ünnepélyén részt vesznek.

* **Az érettségi vizsgálat** főiskolánkban ma bevégeztetett. Összesen 69 ifju állt vizsgálat alá. Még nem tudjuk, hányan mentek át szerencsésen?

* **A vasut melletti tó** tegnap este $^1/_2$7 óra tájban ismét egy áldozatot ragadott el. Ez már 7-ik. Egy körülbelől 15—16 éves, Jakab János nevü fiu, ki ott fürdeni akart, fult a tóba, annak daczára, hogy ott több mint 20 kisebb-nagyobb fürdeni kivánó volt, de mivel uszni nem tudtak, nem veszélyezteté életét egyik sem, hogy a szerencsétlent megmentse. Sajnos dolog, hogy e tavat, amint már többször is emlitők — sem a város, sem pedig a csónakázóegylet — melynek amint tudjuk, kötelességévé van téve — körül nem kerittété, sem pedig a mélyebb és veszélyesebb helyeit nem jelölte ki még mindez ideig, holott az már hivatalosan is megvizsgáltatott. Ha tovább is igy marad, isten tudja, hány hasonló szerencsétlen eset fog bekövetkezni e nyár folyamán is. Int a példa ismét, mily égető szükséggé vált városunkban a tervben levő uszoda mielőbbi felállitása, mert ha ez létezik, ugy felügyelet alatt nem történik ily szerencsétlenség. Beküldetett.

* **A harmadik elemi osztályok** vizsgái ma tartattak meg jó eredménynyel a nagy templomban. A vizsgákon Némethy Lajos, K. Tóth Mihály, Sánta István és Joó István folyvást jelen vannak.

* **Rónai Gyuláról** azon örvendetes hirt veszszük, hogy betegségéből már lábbadoz, s nem sokára szinpadra lép. Őszintén óhajtjuk, hogy ugy legyen!

* **A kath. algimnáziumban** pénteken fejeztetnek be az évi vizsgák, s a mint halljuk, a tanárok igen szép eredménynyel müködtek a lefolyt iskolai évben is.

* **Gazdasszonyoknak.** Az „István" gőzmalomtársulat — mai napról kelt, s e lapban közlött árjegyzéke szerint — gyártmányai árát ismét lejebb szállitotta.

* **Gáspár Ignáczné** asszony nőnöveldéjében jövő szombaton tartatnak meg az évzáró vizsgák. Felhivjuk erre a szülék s átalában az érdeklettek figyelmét.

* **Uj röpiratot** vettünk e czimen: Óhajtandó-e, hogy protestáns tanintézeteink az államnak átadassanak?" Vizsgálja Mányoki Tamás nagy-székelyi (veszprémmegyei) ref. lelkész. (A röpirat ára 15 kr.) A röpirat czéljának ismertetéseül ide igtatjuk végsorait: A protestáns egyháznak gyermekével — iskolájával kebelén magasb regióba kell felszállani, ha e földön miszszióját — a lelki világosság terjesztését betölteni akarja, mint a föld rögei közt bujkálva, anyagi előnyöket keresgélni. Vegyétek el tőle tanintézeteit s ha azokban nem azon szellemben tanitatok, melyet egyházunk geniusza megkiván, — már elvettétek, az egyház romlását — szellemi elfajulása, logikailag be fog következni. Mert ámbár a prot. egyház az, mely haladási elvénél fogva, a szintén folyvást haladó államokkal lépést tartva, benne minden haladó állam leghübb szövetségesét tisztelheti: mégis valamint az államnak megvan saját eszméje, melyszerint czélja felé törekszik, épen ugy megvan ezen saját eszméje az egyháznak is. Nem valósithatja meg pedig ezen eszméjét, hanem csak iskoláiban. Miért van az, hogy velünk teljesen egy müveltségi niveaun álló nem protestáns honfitársaink, a legegyszerübb ügyekben is teljesen eltérő felfogást tanusitanak gyakran, mint tanusitunk mi? Azért, mert mindenkiben azon érzület nyilvánul s minden dolog oly szempont alatt fogatik fel és itéltetik meg, aminő érzület és szempont alatt az iskola reájuk hatott. Ezért kell nekünk nem állam-, hanem prot. tanintézet.

* **A jó zene** kedvelőit figyelmeztetjük, hogy Balázs Kálmán jeles zenetársulata ma este Vilmos Károly sasutczai vendéglőjében fog játszani.

* **Szabó Lajos** mádi képviselőről több lappal együtt mi is irtuk, hogy egykor tébolydában volt, mint ezt az ellene választói részéről beadott kérvény mondja. Szabó Lajos Debreczenben nevelkedett, s itt hosszas ideig élt. S biztos forrásból irhatjuk, hogy ő soha tébolydában, mint elmebeteg, nem volt. Egyéb hibája tehát alig lehet, mint hogy — jobboldali s az ellenzéktől mégis elfogadta a megválasztást.

* **Beküldetett.** A „Debreczen" 146-ik, vagyis tegnapi számában az ujdonságok rovatában azon közlemény olvasható, hogy a rendőri hivatal egy előfordult eset alkalmából a libáknak a közlegelőkön s bármi mas helyen legeltetését büntetés terhe alatt eltiltotta, azon okból, mert a libalegelő kijelölve nincs. Engedjen meg a tisztelt rendőrség, de abból, hogy libalegelő kijelölve nincs, nem az következik, hogy libát legeltetni senkinek a közlegelőn sehol sem szabad, hanem az következik, hogy a libák a közlegelő minden részén legelhetnek, feltéve, hogy a liba tulajdonosának a közös legelőhöz joga van. A libalegeltetés a legeltetési rendszabályokban eltiltva nincs, sohasem is volt, és a rendőrségnek, mely csupán a legeltetési rendszabályok fentartására van hivatva, a közlegelőn, mely nem a város, de a polgárok tulajdona, efféle tilalmak tétele nem áll hatalmában. Különben is az az egy nehány liba, melyet egy-két polgár a végett szerez, hogy tallójára hajtathassa, s legelőre csak azon nehány napra küldi, mig tallója felszabadul, — oly számbavehetetlen csekélység, hogy annál ugyan gyepfogyosztás tekintetében az ürgék is több figyelmet érdemlenek. Ezt eléggé mutatják a legeltetési rendszabályok, melyek minden szükkeblüségök mellett is, már azon kicsinységre soha sem terjeszkedtek, hogy azon egynehány libát, mely takarás előtt a legelőre kihajtani szokott, a legelőről eltiltsák. Jó ám a libapecsenye télen is. Nem kell e libatenyésztéssel különben sem foglalkozó város népének a libapecsenyét lehetetlenné tenni.

* **Lelketlenség.** Egy házi nő özvegyasszony lakóját öt kis árva gyermekével az utczára akarja kihordatni, a miért ez neki 2 fttal adós. Valóban hallatlan!

* **Az „István" gőzmalomtársulat** irodájában alkalmunk volt két próba sütésü kenyeret izlelni. Ezek egyike a legrégibb 7-es lisztből, a másik pedig szintén legrégibb vegyitett lisztből volt. A 7-es lisztből való kenyéren alig lehetett valami nagyon kevés kellemetlen ízt felfedezni, a vegyitett lisztből való pedig a legélvezhetőbb kenyérnek tünt fel. — Már ha a piaczon ugy helybeli, mint vidéki kenyérsütőktől vett valóban keserü, savanyu, dohos, majd sületlen rosz kenyerekkel hasonlitjuk össze: ezekhez képest ama próba sütésü kenyérnek mindenike legalább is jó kalácsként élvezhető. E szerint azon esetnek kellett bebizonyulni, hogy kenyérsütőink a kenyérsütést nem azért folytatják, hogy abban ügyességöket kifejtve, e téren előnyt, gyarapodást nyerjenek, hanem folytatják azért, hogy általa — akár sikerül munkájuk, akár nem — a kenyérvevő közönséget raszedjék.

* **Száz szemü Argus** szerepét játsza egy idő óta a rendőrség a rosz uton járó Magdolnák irányában; egy ily női erényekben bővölködő kisváradutczai nő jött tegnap is a rendőrségi krédóba, melynek vége oly értelemben lőn, hogy emlitett nő kénytelen volt Debreczent más várossal cserélni fel a lakást illetőleg.

* **Husárak,** a helybeli mészárosok által f. évi julius 29-től aug. 5-éig megállapitva s a hatóságnál szabályszerüleg bejelentve a következők: 20 kr. hatvanutczán mindkét székben; 22 kr. czeglédutczán mindkét székben, péterfián szintén, továbbá kismester, varga és csapóutczán: id. Péntek István, Magyar Gábor, Rózenberg Sámuel, Rácz József és Balogh István mészárosoknál, végre a piaczi 7-ik sz. székben; — 23 kr. czeglédutczán Rácz Györgynél, és csapóutczán Szentesi, Rácz György és Rácz János mészárszékeiben, s váradutczán; minden többi, előbb nem emlitett székben pedig 24. kr.

* **Egy csapat kofa,** szám szerint 12, záratott ma le a rendőrség által. Istenitisztelet alatt a templom mellett csatoráltak éktelenül, egy falusi szekér felett veszekedve. A rendőrségi közeg hasztalanul figyelmeztété őket többször is. Ezért kerültek oda, a hol sokan megszelidülnek.

* **Piaczunkra** tegnap ismét nagy mennyiségü uj termény hozatott, melyek között igen kitünő átalában a buza, jelentékeny sulyos tartalmával A kereskedők ma is tartózkodva vásároltak, s lehetőleg lenyomott árakat eredményeztek; igy a tegnapi árak ismét alább szálltak. — Ugyanis: tiszta buza 11 40—80 kr. könnyebb, vagy némileg rozsos 10.40 –11.20 kr. kétszeres 8 20—10 20 kr. rozs 7.20 –40 kr, árpa 4.60 –5 frt. zab 4.50—80 kr. tengeri 8.20—40 kr, uj kolompér zsákszámra 1.80 –2.80 kr. — A mult heti magas ár sok termesztőt arra ösztönzött, hogy ma rendkivül nagy mennyiségü uj kolompért hoztak s igy ennek is letört az ára. E szerint a termények ára lehetőleg leszállt már, de a kenyér drága a terményárhoz képest.

* **Sok panasz** merülvén fel azon kellemetlenség miatt, melyet a „Bika" és „Fehérló" vendéglők előtt állani szokott bérkocsisok lovai által előidézett szag okoz, a minek megszüntetése iránt az emlitett vendéglők jelenlegi bérlője folyamodást is adott be a tanácshoz: ez tehát megbizta a mérnöki hivatalt, hogy a fenti vendéglők előtti térséget tokaji burkolatkövel egészen rakassa ki.

* **Debreczeni terménycsarnok.** (Jul. 28.) Piaczi árak mérőnként: tiszta buza 87—88 fontos 5—5.50 kr, rozs 3.50 – 3.60 kr, árpa 2.45—2.60 kr, zab 2.25—2.60 kr, tengeri 4.–4.10 kr. Kötés buzából augusztusra 5.20—30 kr, rozsból juliusra 3.75—90 kr, augusztusra 3.60—3.70 kr, árpából augusztusra 2.55—65 kr, szalonna 100 font 40—44 frt, szalonnazsir 46—47 for.

* **Halál a vasuton.** A Budapest felől tegnapelőtt délután érkező vonaton — hir szerint — egy uri ember utazás közben meghalt, alkalmasint gutaütésben. P.-Ladánynál vették észre, s ott levették a kocsiról. Vajon e hir nem a lapokban mostanában közlött hasonló esetnek ujabb viszhangja-e?

ORSZÁGGYŰLÉS.

— Jul. 28. —

Elnök Perczel.

Az elnöki jelentések s kérvények bemutatása után napirend: a választási törvényjavaslat folytatólagos tárgyalása.

A 32-ik szakasz, mely az összeirás végett a választási elnök által meghatározandó napról szól, változatlanul elfogadtatik.

A 33—38-ig terjedő szakaszok szintén változtatás nélkül maradnak.

A 39-ik szakasznál, melyben a választási névjegyzék évenkinti kiigazitásánál követendő mód foglaltatik, Lázár Ádám igazságosnak látná, ha azokra nézve, akik időközben kiállották büntetésüket, amely miatt a névjegyzékből kimaradtak, e szakaszba bevétetnék e kifejezés: „vagy választói jogosultságokat viszszanyerik."

E módositvány szavazat alá bocsáttatván, kitünik, hogy a ház nem határozatképes, minek folytán az elnök kénytelen az ülést 5 perczre felfüggeszteni.

Szünet után a többség a 39-ik szakaszt változatlanul elfogadja. A 40—42-őt szintén. A tárgyalás a 76. §-ig ment.

Hazai hirek.

(*) Szeged, jul. 27. Hosszabb szárazság után tegnap huzamosabb esőnk volt, mely a tengerinek, kerti veteményeknek és szőllőinknek uj életet adott. A vidéki aratások eddigi eredményei kielégitők, a kukoricza most már szép reményekre jogosit. Kereskedőink, iparosaink főleg gazdászaink örömmel telvék.

(*) A tátrafüredi fürdőben eddigelő már 543 vendég volt. Debreczenből jelenleg hárman vannak ott.

(*) Budapesten a Duna hullámaiból egy ujszülött fiugyermek hulláját vetették ki a partra, melynek fél nyaka el volt metszve, a köldök zsinór még a testen volt; tehát az elfajult szüle a szülés után rövid idő alatt gyilkolta meg fiát! O tempora, o mores!

(*) Budapesten több deák a Gellérthegyre menvén, egy Nagy Károly nevü ifju elszédült, megsiklott s leesvén, a kórházba kellett szállitni.

(*) Váczon egy rablóbanda raktárát fedezték fel. Az illetők már fogva vannak.

(*) Szomoru örömlövés. Budapesten tegnap előtt a vizivárosban templomszentelési ünnepély tartatott, mely alkalommal a bombatéren taraczklövések is tétettek. Ugyanazon időben, mikor a lövések történtek, a parthoz közel haladt el egy hajó, melynek fedélzetén sokan voltak és az ünnepélyes szertartás esélyeire figyelmeztek, azonban e csendes merengésükből rémületes sikoltás által zavartattak föl, mit egyik taraczk folytásának egy delnő vállára hullása okozott. Az ijedtségen kivül a sérülés is nem csekély mérvü. Ily alkalmakkor nem ártana talán egy kissé több elővigyázattal lenni.

Délutáni posta.

— Királynénk ma indult el Angliába.

— A Deákpárt megegyezett abban, hogy a választási javaslat 99. §-a, mely az alkotmány elleni gyülölség fölkeltéséről szól, s mely ellen a függetlenségi pártnak sok kifogása volt, elhagyassék.

— Karlovicz, jul. 28. Több órai heves vita után a kongreszszusi képviselők azt határozták, hogy nem teszik le mandatumukat s a királyi leiratot holnap megjegyzés nélkül tudomásul veszik. Az uj választás csütörtökön megy végbe. Az előbbi többség egy része Ivácskovics román püspököt akarja megválasztani. Gruics azonban valószinüleg mégis megkapja a többséget. Különben az ellenzéki képviselők a jelöltre nézve még mindig nem birtak megegyezni.

KÖZGAZDASÁG.

Debreczen, 1874. jul. 28. (Hivatalos árjegyzék.) 1 mérő buza 5.50—6.00 kr. 1 mérő kétszeres 4.50—5.00 kr. 1 mérő rozs 3.50—3.70 kr. 1 mérő árpa 2.40—2.60 kr. 1 mérő zab 2.20—2.40 kr. 1 mérő tengeri 4.00—4.20 kr. — 1 mérő köles kása 9.00 krajczár. 1 zsák burgonya 2.30 kr. 1 mázsa szalonna 42—43—44 forint, 1 mázsa háj 42—43—44 forint.

— **Bécsi tőzsde** jul. 29. Ezüst **103** ft **90** kr, császár. arany **5** ft **29** kr.

Felelős szerkesztő s kiadótulajdonos:
OLAH KÁROLY.
Főmunkatárs:
SZATMÁRI KÁROLY.

HIRDETÉSEK.

Kiadó legelő.

A nagy-létai határban, a csárda közelében 300 hold jó minőségü kaszálló, legelő használatra minden órán kiadó. Értekezhetni Nagy-Létán Végh Józseffel.

424 1—

Felébe kiadandó

A szepesi pusztán 16 nyilas, az Ondódon 4 nyilas tanyaföld. Értekezhetni Schäfer Lászlóval Debreczenben, piaczutcza 2140. szám alatt.

414 3—3

222. ÁRJEGYZÉKE

az „ISTVÁN" gőzmalom készitményeinek.

(Debreczenben költségmentesen, készpénzfizetés mellett o. é.-ben, kötelezettség nélkül.)

Ingyen zsákkal.

	frt.	kr.
A. Asztali dara nagy szemü	17	20
„ 50 ℔.-os zacskóval	17	40
B. Ugyanaz apró szemü	17	20
„ 50 ℔.-os zacskóval	17	40
C. Dara középszerü	16	80
„ 50 ℔.-os zacskóval	17	—
Ó. Királyliszt	16	60
1. Lángliszt	16	20
2. Montliszt	15	20
3. Zsemlyeliszt különös	14	40
4. „ „	13	60
5. Fehér kenyérliszt I. rendü	12	—
6. Ugyanaz II. rendü	10	—
7. Barna kenyérliszt I. rendü	9	60
8. Barna „ II.	8	80
9. Lábliszt I. rendü	8	20
10 Lábliszt II. „	7	—
11 Derczekorpa	3	40
12 Durvakorpa zsákkal	3	—
„ zsáknélkül	2	60
V. K. L. I. Vegyitett kenyérliszt 1-ső rendü	7	60
Szinte 2-od rendü	6	—
Rozsliszt I. rendü	—	—
Rozsliszt II. rendü	—	—
„ „ III.	7	60
„ „ IV.	—	—
Rozskorpa zsákkal	3	60
„ zsáknélkül	3	20
00 Árpakása	21	—
0. Árpakása	19	—
1. Árpakása	15	—
2. Árpakása	13	—
3. Árpakása	—	—
5. Árpadara	16	—
6. Árpaliszt	—	—

A zsákok sulytartalma:

A. B. C. 0—8 számig netto 150 font
9. 10. 11. „ 125 „
12 „ 100 „
K. L. és R. I.—III. számig 150 „
R. IV. V. „ 100 „
Á. K. 00—5 számig 100 „
Árpaliszt 125 „

Debreczen, 1874. julius 29.

Mezőgazdáknak

Repczevetőmag és legjobb minőségü olivgépolaj olcsón kapható a m. kir. szab. nagyváradi olaj- és keményitő-gyárban.

Tudakozódások és megrendelések intézendők:

Schlesinger és társa czéghez Budapesten.

423 2—3

Debreczen, 1874. nyom. a részv. társ. könyvnyomdájában.